

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

H O T Ă R Ă R E

cu privire la contestația depusă de

Alexandru Rotari

împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii

(evaluarea externă conform Legii nr. 65/2023)

(Dosarul nr. 3-16/24

Nr. PIGD 2-24075266-01-3-09072024)

Relația dintre Codul administrativ și Legea nr. 65/2023; Inversarea sarcinii probațiunii în cadrul evaluării externe; Cazurile în care CSJ poate admite contestația; Credibilitatea poziției reclamantului privind primirea donațiilor de la părinții care nu aveau surse pentru a face asemenea donații.

19 august 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică contestația depusă de Alexandru Rotari împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Vladislav Gribincea,

Stella Bleșceaga, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Alexandru Rotari este avocat din 2002. La 09 februarie 2004 reclamantul a fost numit în funcția de judecător la judecătoria Buiucani, mun. Chișinău. În decembrie 2004 a fost transferat la Judecătoria Comercială de Circumscripție, unde a activat până la lichidarea instanței în anul 2014. În perioada 1995-2008, acesta a activat în calitate de lector la Universitatea de Stat din Moldova. În prezent, este asociat la un birou de avocați.

2. În anul 2023, reclamantul s-a înscris în concursul pentru funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (CSJ). Pentru a fi admis la acest concurs, candidatul urma să promoveze evaluarea prevăzută de [Legea nr. 65/2023](#) privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (Legea nr. 65).

3. La 07 iunie 2024, Comisia Vetting (Comisia) a recomandat Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) ca reclamantul să nu promoveze evaluarea din considerente de lipsă de integritate financiară. La 02 iulie 2024 CSM a acceptat raportul Comisiei de Evaluare și a constatat nepromovarea evaluării de către reclamant.

4. La 09 iulie 2024 reclamantul a contestat hotărârea CSM la CSJ. El solicită anularea acesteia și a Raportului Comisiei și dispunerea reevaluării sale de către Comisie. Cererea de chemare în judecată este depusă împotriva CSM. Prin încheierea CSJ din 24 iulie 2024 Comisia a fost atrasă în proces din oficiu de către instanța de judecată, ca persoana terță.

5. Conform art. 18 alin. (2) al Legii nr. 65, contestația ține de competența CSJ și este examinată de un complet din trei judecători care au promovat evaluarea prevăzută de Legea 65 și nu au activat în cadrul CSJ până la 31 decembrie 2022. Cauza a fost distribuită pentru examinare completului compus din judecătorii Stela Procopciuc, Stella Bleșceaga și Diana Stănilă. Din cauza aflării judecătorului Diana Stănilă în concediu, ultima a fost substituită de judecătorul supleant Vladislav Gribincea.

6. La 05 august 2024, Comisia a depus referință la contestația depusă de Alexandru Rotari. La 06 august 2024 și CSM a prezentat referința. Ambii au solicitat respingerea contestației.

7. CSJ a convocat părțile în [sedință la 09 august 2024](#). Reclamantul a pledat singur cauza în fața CSJ. CSM a solicitat examinarea cauzei în lipsă. Comisia a fost reprezentată de către avocații Roger Gladei și Valeriu Cernei.

8. În anul 2022, reclamantul s-a înscris în concursul pentru funcția de membru în Consiliul Superior al Magistraturii. La 28 martie 2023, Comisia independentă de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor a emis decizia nr. 31 de nepromovare a evaluării. Reclamantul a contestat decizia Comisiei, iar prin hotărârea CSJ nr. [3-23/23](#) din 01 august 2023, a fost admisă contestația, anulată decizia Comisiei și dispusă reevaluarea. La 12 ianuarie 2024, urmare a evaluării reluate, Comisia a emis decizia nr. 7 de nepromovare a evaluării de către reclamant. Reclamantul a contestat decizia Comisiei, iar prin hotărârea irevocabilă a CSJ nr. [03-5/24](#) din 25 aprilie 2024 contestația a fost respinsă.

ÎN FAPT

a. Evaluarea externă a reclamantului de către Comisie

9. „La 30 martie 2023 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat [Legea nr. 65](#). Conform acestei legi, toți judecătorii CSJ și candidații pentru funcția de judecător al CSJ sunt supuși evaluării externe. Este evaluată integritatea etică și financiară a acestora. Evaluarea începe cu solicitarea Comisiei adresată candidatului să depună Comisiei declarația de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani, un chestionar de etică și o declarație despre persoanele apropiate care activează sau au activat în ultimii cinci ani în sistemul judecătoresc, al procuraturii și în serviciul public.

10. La 24 august 2023, Comisia a solicitat reclamantului completarea declarațiilor și a chestionarului menționate în paragraful precedent. Acestea au fost prezentate Comisiei la 28 august 2023.

11. Având în vedere că evaluarea reclamantului a început în anul 2023, criteriul prevăzut de art. 11 alin. (3) lit. a) (justificarea averii) a fost evaluat pentru perioada 2011-2022, iar pragul averii nejustificate peste care se consideră că persoana nu a promovat evaluarea a fost stabilit conform salariului mediu lunar prognozat pe economie din anul 2023. În anul 2023, acesta a fost de 11.700 lei, iar pragul în cazul reclamantului a fost de 234.000 lei.

12. La 19 decembrie 2023, Comisia a solicitat reclamantului clarificări cu privire la unele aspecte și prezentarea informațiilor suplimentare. El a răspuns în termenul oferit. La 18 ianuarie 2024, Comisia a solicitat din nou reclamantului să prezinte informații suplimentare, iar reclamantul a răspuns în termen și de această dată.

13. La 01 martie 2024, Comisia i-a comunicat reclamantului că are dubii în ceea ce privește integritatea financiară a acesteia, fiind invitat la audierea programată pentru 14 martie 2024.

14. La 04 și 05 martie 2024 Comisia a primit de la reclamant două note explicative, precum și alte documente referitoare la aspectele care generează dubii identificate de Comisie. În acestea el invocă că a mai primit donații de peste 1.2 mln. de lei de la părinții săi. Potrivit reclamantului, aceste sume provin din economiile părinților realizate până în anul 2011.

15. La 14 martie 2024, reclamantul [a fost audiat de către Comisie](#) în ședință publică. În cadrul audierii, reclamantul a reafirmat corectitudinea răspunsurilor sale din chestionarul privind integritatea etică, și a declarat că nu avea rectificări sau completări la răspunsurile pe care le-a oferit anterior și documentele prezentate pe 04 și 05 martie 2024.

16. La 06 iunie 2024, cu vot unanim, Comisia a aprobat [raportul de evaluare](#) în privința reclamantului. Comisia a constatat că cheltuielile reclamantului pentru anii 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2019 și 2021 depășeau veniturile cu mai mult de 234.000 lei. Din acest considerent, Comisia a recomandat nepromovarea evaluării reclamantului în conformitate cu criteriul stabilit de art. 11 alin. (3) lit. a) Legea 65/2023. Potrivit raportului, reclamantul a avut următorul sold negativ:

Anul	Economii la început de an	Economii la sfârșit de an	Venit (MDL)	Cheltuieli (MDL)		Sold negativ (MDL)
				Total	CCP ¹	
2011	213 267	294 955	358 998	374 241	79 286	- 15 243
2012	294 955	403 905	477 099	481 559	74 654	- 4 460
2013	403 905	675 305	722 194	761 868	86 563	- 39 674
2014	675 305	1 018 536	992 833	1 098 316	79 780	- 105 483
2015	1 018 536	1 772 843	1 338 919	1 878 783	105 940	- 539 864
2019	1 770 907	2 175 715	2 245 944	2 337 472	142 084	- 91 528
2021	459 364	861 128	1 825 327	2 169 403	136 188	- 344 076
Total						- 1 140 328

17. În procesul de determinare a averii nejustificate, Comisia a analizat următoarele argumente invocate de reclamant:

- a. capacitatea mamei reclamantului pentru a face donația de 23.000 de euro;
- b. capacitatea părinților reclamantului pentru a face donația de 1.2 mln. de lei;
- c. marja de eroare în calcule;
- d. ratele medii de schimb valutar incorecte.

18. Reclamantul a susținut că diferența dintre veniturile și cheltuielile familiei sale putea fi acoperită de contribuțiile/economiile părinților săi. El a susținut că în anul 2015 a primit în numerar de la mama sa o donație de 23.000 de euro. În 2015 reclamantul a înregistrat un sold negativ de -539.864 de lei. Reclamantul nu era obligat să declare această donație ca venit în scopuri fiscale, deoarece suma nu era

¹ Cheltuielile de Consum ale Populației, conform datelor Biroului Național de Statistică

impozabilă și nu au fost întocmite documente care să confirme primirea donației, deoarece aceasta a avut loc între mamă și fiu. Comisia nu a recunoscut această sursă de venit. În urma verificării veniturilor și cheltuielilor părinților reclamantului, Comisia a constatat că aceștia nu aveau capacitatea financiară necesară pentru a face această donație. Suma maximă pe care părinții o puteau oferi reclamantului era de 275.649 de lei. Chiar dacă această sumă ar fi fost oferită, soldul negativ rămas oricum ar fi depășit pragul de 234.000 MDL stabilit la art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023.

19. După notificarea pentru audiere și informarea cu privire la dubiile identificate de Comisie, reclamantul a trimis Comisiei două note explicative în care a indicat surse suplimentare de venit ale părinților săi. Majoritatea acestora au fost obținute anterior anului 2011 și anume: a. 2004 - 33 900 MDL - venit obținut din vânzarea apartamentului situat pe str. L. Deleanu 3, ap. 20; a. 2006 - 187 263 MDL - venit obținut din indemnizație unică la demisie a tatălui Sergiu Rotari; a. 2007 - 734 500 - venit obținut din vânzarea apartamentului situat pe str. Alba Iulia mun. Chișinău. Comisia a identificat că documentele justificative furnizate de subiect confirmă că, în perioada indicată de reclamant, părinții săi au obținut venituri în valoare totală de peste 1.212.115 de lei. Totuși, nu a fost probat faptul că aceste mijloace au fost într-adevăr economisite și transmise reclamantului. Mai mult, donațiile invocate de către reclamant din partea părinților au fost analizate și respinse în cadrul procedurii de evaluare în temeiul Legii nr. 26/2022. Atât Comisia Pre-Vetting, cât și CSJ ([Decizia 03-5/24](#)) au constatat că sumele nominalizate nu au fost incluse în declarațiile depuse la Comisia Pre-Vetting.

20. În ceea ce privește marja de eroare în calcule, reclamantul a declarat că nu a ținut o evidență clară a economiilor în numerar ale familiei sale și nici nu era obligat să o facă, deoarece nu a fost subiect al declarării în 2015 și 2016. Prin urmare, informațiile privind economiile în numerar disponibile la sfârșitul anilor 2010-2016 furnizate Comisiei reprezintă o estimare orientativă și putea conține o marjă de eroare în care se încadrează soldul negativ calculat. Reclamantul a mai invocat și faptul că cheltuielile de consum pentru populație (CCP) pot conține o marjă de eroare. Comisia a indicat că art. 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 65/2023 prevede un prag pe care diferența dintre venituri și cheltuieli trebuie să-l depășească pentru ca reclamantul să nu treacă evaluarea pe motiv de lipsă de integritate financiară. Acest prag este menit să absoarbă eventualele erori. Soldul total negativ al reclamantului, în mărime de -1.140.328 de lei, depășește de câteva ori pragul prevăzut de lege.

21. Cu referire la ratele medii de schimb valutar incorecte, Comisia a notat că comparația dintre ratele medii anuale de schimb valutar utilizate de Comisie și ratele medii anuale de schimb specificate de reclamant a arătat o diferență în sutimi sau miimi și nu poate afecta rezultatul evaluării sale.

22. La 25 iunie 2024, reclamantul a participat la ședința CSM la care a fost discutat raportul și a constatat nepromovarea evaluării de reclamant. Conform

[înregistrării video a ședinței CSM](#), până la adoptarea hotărârii, CSM a discutat cu reclamantul despre dubiile stabilite în raportul Comisiei, iar reclamantul a reiterat argumentele sale prezentate Comisiei. În hotărârea sa, CSM a reiterat constatările și argumentele Comisiei și a notat că evaluarea a fost desfășurată de Comisie cu respectarea procedurii, iar argumentele reclamantului nu sunt convingătoare. [Hotărârea motivată](#) a CSM a fost comunicată prin email reclamantului pe 05 iulie 2024.

23. La [ședința CSJ din 09 august 2024](#), reclamantul a declarat că casa în care familia și a părinții săi locuiesc în prezent a fost construită din sursele comune ale ambelor familii în anii 2004-2008. Casa este amplasată pe un teren de opt ari și are o suprafață de 199 m.p.. Majoritatea cheltuielilor pentru construcția casei au fost acoperite de părinții reclamantului. În anul 2008 casa încă nu era finalizată, însă familiile s-au mutat în ea, reparații fiind efectuate și ulterior. Suma de 1.2 mln. de lei a fost acumulată de părinții săi începând cu anul 2004-2005 și provine din vânzarea unui apartament, din indemnizația de demisie de judecător al tatălui reclamantului și din alte surse. Această sumă a fost dată în tranșe până în anul 2018. Reclamantul a mai declarat că în anul 2007 părinții reclamantului au procurat un automobil cu 7.000 de euro, iar donația de 23.000 de euro primită în anul 2015 se include în economiile în numerar declarate la începutul anului 2019 (a se vedea para. 16). În 2019 și ulterior reclamantul nu a primit donații de la părinți.

LEGISLAȚIA ȘI STANDARDELE RELEVANTE

24. Art. 2 alin. (2) al Codului administrativ se referă la posibilitatea reglementării activității administrative prin alte legi decât Codul administrativ. Acesta prevede următoarele:

„(2) Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.”

25. Principiile Codului administrativ sunt prevăzute în Capitolul III al Codului (articolele 21-43). Prevederile relevante ale acestor articole sunt următoarele:

„**Articolul 22.** Cercetarea din oficiu

(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Articolul 29. Proportionalitatea

(1) Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

(2) O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă:

- a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;
- b) este necesară pentru atingerea scopului;
- c) este rezonabilă.

(3) Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Articolul 31. Motivarea

Actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Articolul 36. Supremația dreptului

...

(2) Instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

26. Art. 225 Cod administrativ se referă la limitele controlului judecătoresc al actului administrativ. Partea relevantă a acestuia este următoare:

„Articolul 225. Limitele controlului judecătoresc

(1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

- a) și-a exercitat dreptul discreționar;
- b) a luat în considerare toate faptele relevante;
- c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;
- d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.”

27. Preambulul Legii nr. 65/2023 are următorul conținut:

„În vederea asigurării integrității judecătorilor Curții Supreme de Justiție și a sporirii încrederii societății în activitatea acesteia și în sistemul justiției, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.”

28. Criteriile de evaluare sunt prevăzute de art. 11 alin. (2) și (3) ale Legii nr. 65 și prevăd următoarele:

„(2) Se consideră că judecătorul nu corespunde criteriului de integritate etică dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

- a) în ultimii 5 ani, acesta a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor, a procurorilor sau, după caz, a altor profesii, precum și dacă a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o

decizie similară a fost contrară Convenției Europene pentru Drepturile Omului;

b) în ultimii 10 ani, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese incompatibile cu funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

(3) Se consideră că judecătorul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește, în total, 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului;

b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul în care a început evaluarea judecătorului.”

29. Articolul 16 al Legii nr. 65 reglementează modul de adoptare a raportului Comisiei. Partea relevantă a acestui articol este următoarea:

„(1) În urma evaluării judecătorului, Comisia de evaluare întocmește un raport motivat cu privire la evaluare care să conțină propunerea privind promovarea sau nepromovarea evaluării.

(2) Raportul cu privire la evaluare se aprobă de către Comisia de evaluare cu votul majorității membrilor prezenți. Membrii Comisiei de evaluare nu se pot abține de la vot.

(3) Raportul cu privire la evaluare conține faptele relevante, motivele și concluzia privind promovarea sau nepromovarea evaluării.

(4) Se consideră că judecătorul nu a promovat evaluarea dacă s-a constatat existența unui sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile prevăzute la art.11.”

30. Modul de examinare al raportului Comisiei de către CSM este stabilit în art. 17 al Legii nr. 65. Partea relevantă a acestuia este următoarea:

„(1) Consiliul Superior al Magistraturii examinează în ședință publică, în baza dosarului de evaluare recepționat de la Comisia de evaluare, rezultatele evaluării judecătorului. Judecătorul poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante doar dacă probează că a fost în imposibilitatea de a le prezenta anterior. Reprezentantul Comisiei de evaluare și judecătorul evaluat, în persoană, sunt în drept să își prezinte poziția.

(2) Prin hotărâre motivată, ... Consiliul Superior al Magistraturii:

a) acceptă raportul cu privire la evaluare și constată promovarea sau nepromovarea evaluării;

b) respinge raportul cu privire la evaluare și dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare a judecătorului, dacă constată circumstanțe de fapt

sau erori procedurale care puteau duce la promovarea sau, după caz, nepromovarea evaluării;

...”

31. Articolul 18 al Legii nr. 65 reglementează modul de examinare a contestațiilor împotriva hotărârilor CSM emise conform art. 17 din acea lege. Partea relevantă a art. 18 este următoarea:

„(1) Prin derogare de la prevederile Codului administrativ, hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii prevăzută la art.17 alin.(4) poate fi contestată de către judecătorul [inclusiv candidatul] vizat sau de către Comisia de evaluare la Curtea Supremă de Justiție în termen de 5 zile de la comunicarea hotărârii motivate a Consiliului Superior al Magistraturii. Depunerea contestației suspendă executarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) Contestația se depune la Curtea Supremă de Justiție și se examinează în termen de 30 de zile de un complet format din 3 judecători care au promovat evaluarea și nu au activat în cadrul Curții Supreme de Justiție până la data de 31 decembrie 2022.”

(2¹) Curtea Supremă de Justiție:

1) respinge contestația;

2) admite contestația și:

- a) dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare de către Comisia de evaluare;
- b) dispune, o singură dată, reluarea procedurii de evaluare de către Consiliul Superior al Magistraturii;
- c) constată promovarea sau nepromovarea evaluării în cazul anulării hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii emise după reluarea procedurii de evaluare.

(2²) Curtea Supremă de Justiție admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare sau că există circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării.”

32. La 14 februarie 2023, Curtea Constituțională a verificat constituționalitatea unor prevederi similare din Legea 26/2022. În para. 83 al [hotărârii sale](#) Curtea Constituțională a menționat următoarele despre limitele controlului judiciar al actelor emise ca urmare a evaluării externe:

„83 Curtea admite că dispozițiile contestate sunt apte să realizeze obiectivul urmărit de legislator, i.e. să evite situațiile de anulare a deciziilor Comisiei de evaluare din cauza încălcării unor reguli de procedură nesemnificative. ... obiectivul legislatorului poate fi realizat prin limitarea controlului judiciar la erorile procedurale grave ale Comisiei de evaluare în cadrul procedurii de

evaluare, care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare. Această soluție însoțită de competența completului special de a examina „circumstanțele care puteau duce la promovarea evaluării” de către candidat sunt în măsură să asigure o „examinare suficientă” a problemelor centrale abordate de candidații nepromovați.”

33. La 06 aprilie 2023, Curtea Constituțională a verificat constituționalitatea altor prevederi similare din Legea 26/2022. Acestea se refereau *inter alia* la posibilitatea inversării sarcinii probațiunii la verificarea averii. În para. 136 al [Deciziei sale](#), Curtea Constituțională a menționat următoarele:

„136. Potrivit unei opinii *amicus curiae* a Comisiei de la Veneția, conceptul de evaluare a integrității implică implementarea unui proces de mecanisme care vizează garantarea celor mai înalte norme în materie de conduită și de integritate financiară solicitate pentru accesarea în funcția publică. Într-un sistem de control prealabil al integrității, decizia de a nu recruta un candidat poate fi justificată în cazul unei simple îndoieli pe baza unei evaluări a riscurilor. Totuși, decizia de nepromovare a evaluării unui candidat trebuie legată de un indiciu de ilegalitate, cum ar fi averea inexplicabilă, chiar dacă nu se poate dovedi dincolo de orice îndoială că această avere provine din surse ilegale (a se vedea CDL-AD(2022)011, §§ 9-10).”

34. Comisia activează în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare. Acesta este aprobat de Comisie și [este publicat pe pagina web](#) a Comisiei. Acesta prevede la p. 3.5 din Anexă că, la evaluarea averii, cheltuielile de consum ale populației stabilite anual de către BNS vor fi incluse la cheltuieli.

35. Cheltuielile de consum ale populației sunt estimate anual de către BNS în scopul stabilirii cheltuielilor reale de trai. Estimarea se face în baza chestionării a câteva mii de gospodării din mediul urban și rural. Cheltuielile sunt estimate prin completarea benevolă, în decursul unei luni, a unor chestionare detaliate cu privire la cheltuielile efectuate de către gospodărie. Completarea chestionarelor este verificată peste 15 zile de la începutul completării și la sfârșitul lunii de către operatori special instruiți în acest sens. Ulterior, datele din chestionare sunt verificate încă odată și gospodăria poate fi rugată să ajusteze datele din chestionar în cazul unor inconsistențe evidente. În baza datelor colectate, sunt calculate costuri medii per persoană. Datele obținute [sunt publicate](#) de către BNS pe internet. BNS publică date privind cheltuielile din mediul urban și rural și separat pentru mun. Chișinău. Cheltuielile de consum sunt estimate per persoană, însă sunt oferite cheltuieli per persoană (care sunt mai mici) în cazul gospodăriilor cu mai multe persoane.

36. Clasicatorului cheltuielilor gospodăriilor casnice a fost elaborat de către BNS conform Clasificării Europene a Consumului Individual pe Destinații ([COICOP 2013 5-Digit](#)). Cheltuielile sunt divizate în următoarele 12 categorii: 1) produse alimentare și băuturi nealcoolice; 2) băuturi alcoolice și tutun; 3) îmbrăcăminte și încălțăminte; 4) locuințe, apă, electricitate și gaz; 5) mobilier, echipamente de uz casnic și întreținerea lor de rutină; 6) sănătate; 7) transportul;

8) comunicațiile; 9) recreere și cultură; 10) educație; 11) restaurante și hoteluri; 12) bunuri și servicii diverse.

37. La completarea chestionarelor, gospodăriile trebuie să indice cheltuielile exacte pe care le fac. În cazul primirii anumitor produse cu titlu gratuit, acestea trebuie estimate și indicate în chestionar drept cheltuieli efectuate. Conform BNS, marja de eroare a calculelor cheltuielilor de consum este de +/- 5%.

ARGUMENTELE PĂRȚILOR

a. Argumentele reclamantului

38. La 09 iulie 2024, reclamantul a contestat hotărârea CSM la CSJ și solicită constatarea violării art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, anularea hotărârii CSM și dispunerea reluării de către Comisie a procedurii de evaluare. El consideră că CSM a ignorat principiul *res judicata* (constările din [hotărârea CSJ nr. 3-23/23](#)). Potrivit reclamantului, probele prezentate Comisiei și explicațiile reclamantului în plenul CSM au răsturnat argumentele despre incapacitatea financiară a părinților reclamantului de a acoperi diferența din venituri și cheltuieli ale familiei reclamantului.

39. În ședința CSJ din 09 august 2024, reclamantul a reiterat argumentele sale menționate în fața CSM. Fiind întrebat de instanța de judecată despre economiile părinților reclamantului și perioada economiilor, ultimul a făcut referire la pct. 54, 55 din Raportul Comisiei, menționând că actele prezentate confirmă veniturile părinților săi, care sunt de câteva ori mai mari decât soldul negativ stabilit de Comisie. Totodată a notat că nu contestă calculul soldului negativ efectuat de Comisie, indicând că acesta a fost acoperit din sursele părinților săi.

b. Argumentele celorlalți participanți

40. În referință, CSM a notat că, argumentele expuse de reclamant nu au fost suficiente pentru a combate dubiile serioase ce conduc la nepromovarea evaluării. Consiliul a subscris concluziilor Comisiei, care erau convingătoare, iar acest fapt înlătură necesitatea repetării concluziilor Comisiei. Sub aspectul încălcării principiului *res judicata*, CSM a menționat că reclamantul nu explică în ce a constatat violarea principiului în cazul său, or prin decizia din 01 august 2023 CSJ a acceptat contestația reclamantului, a constatat existența unor circumstanțe care ar fi putut duce la promovare și a dispus reevaluarea sa. Prin [decizia nr. 03-5/24](#), CSJ a respins contestația reclamantului. CSM a mai indicat că, potrivit para. 35-44 din raportul de evaluare, donația de 23.000 de euro nu a fost acceptată deoarece părinții reclamantului nu au avut capacitatea financiară pentru a acorda această sumă. CSM a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată.

41. În referința sa, Comisia a menționat că explicațiile reclamantului nu au fost suficiente pentru a înlătura dubiile sale, solicitând respingerea contestației. Comisia a reiterat argumentele din Raportul de evaluare. Ea de asemenea a menționat că, potrivit standardelor internaționale, în cazul evaluărilor externe

extraordinare este admisibil de a aplica standardul probabilității ca nivel de probațiune, iar simpla îndoială ar fi suficientă pentru a nu recruta un candidat într-o funcție publică. Cu referire la invocarea de către reclamant la violarea art. 6 CEDO, sub aspectul nemotivarea hotărârii și nerespectarea principiului *res judicata*, Comisia a indicat că reclamantul nu a explicat care argument al său decisiv pentru rezultatul procedurii nu a fost combătut. Cu privire la alegațiile reclamantului referitor la aprecierea eronată a capacității financiare a părinților săi, Comisia nu a acceptat donația de 23.000 de euro deoarece, după analiza veniturilor și cheltuielilor părinților, a constatat că aceștia nu au avut capacitatea financiară pentru a acorda această sumă. În ceea ce privește donația de 1.2 mln. lei, Comisia nu a acceptat-o deoarece documentele justificative nu demonstrează existența acestor economii ale părinților reclamantului, și nici transmiterea efectivă a banilor către reclamant. Comisia de asemenea a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată.

MOTIVAREA INSTANȚEI

42. La 05 iulie 2024, reclamantului i-a fost comunicată prin email hotărârea motivată a CSM. Contestația examinată a fost depusă pe 09 iulie 2024, adică a patra zi de la comunicarea hotărârii motivate a CSM. Prin urmare, contestația a fost depusă în termen.

43. Până a trece la examinarea argumentelor concrete, CSJ reiterează că, potrivit art. 36 alin. (2) Cod administrativ, în aplicarea supremației dreptului, instanța judecătorească de contencios administrativ ia în considerare jurisprudența CtEDO. Potrivit acestei jurisprudențe, obligația instanței judecătorești de motivare a hotărârilor judecătorești nu poate fi înțeleasă că impunând un răspuns pentru fiecare argument (hot. [García Ruiz v. Spania](#), 1999, § 26). Totuși, orice argument decisiv pentru rezultatul procedurii necesită un răspuns clar (hot. [Ruiz Torija v. Spania](#), 1994, § 30; și, pentru comparație, [Petrović și Alții v. Muntenegru](#), 2018, § 43), în special argumentele cu privire la drepturile și obligațiile garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (hot. [Fabris v. Franța](#), 2013, § 72 *in fine*; [Paun Jovanović v. Serbia](#), 2023, § 108). Având în vedere că aceasta este printre primele hotărâri a CSJ pe marginea unei contestații formulate în temeiul Legii nr. 65, completul a decis să dea o motivare mai amănunțită decât o cer standardele CtEDO.

44. Pentru a asigura o mai bună înțelegere a practicii sale și a facilita procesul de perfecționare a evaluării externe, CSJ urmează să clarifice în această hotărâre următoarele aspecte relevante pentru soluționarea cauzei:

- a. Relația dintre Codul administrativ și Legea nr. 65;
- b. Sarcina probațiunii în cadrul evaluării externe;
- c. Folosirea cheltuielilor de consum ale populației la calcularea cheltuielilor subiecților evaluați;

d. Cazurile în care CSJ poate admite contestația.

a. Relația dintre Codul administrativ și Legea nr. 65

45. Atât Codul administrativ cât și Legea nr. 65 sunt legi organice, adică au putere juridică egală. Legea nr. 65 a fost votată în lectură finală după adoptarea Codului administrativ și reglementează în detaliu procedura de evaluare externă, modul de adoptare a hotărârii CSM și de examinare a contestației împotriva hotărârilor CSM adoptate în temeiul Legii nr. 65. Aspectele din propoziția precedentă semnifică că Legea nr. 65 are prioritate în caz de contradicție dintre ea și Codul administrativ.

46. Conform art. 2 alin. (2) Cod administrativ, legi derogatorii de la Codul administrativ pot reglementa activitatea administrativă numai dacă acestea sunt absolut necesare și nu contravin principiilor Codului administrativ (a se vedea para. 23).

47. Evaluarea externă este reglementată de o lege adoptată de Parlament în anul 2023, după consultarea repetată cu Comisia de la Veneția, iar [majoritatea recomandărilor](#) Comisiei de la Veneția au fost acceptate. Legea a fost adoptată pentru a asigura integritatea judecătorilor CSJ și a spori încrederea publică în sistemul de justiție. Comisia de la Veneția a examinat inclusiv necesitatea evaluării externe și a admis că, în contextul Republicii Moldova, aceasta ar putea avea loc. Până în prezent, Legea nr. 65 a fost modificată de câteva ori. În baza acestei legi a fost creat un mecanism robust de evaluare a judecătorilor CSJ și a candidaților pentru funcția de judecător CSJ. Aceste elemente confirmă că evaluarea externă introdusă prin Legea nr. 65 este absolut necesară în sensul art. 2 alin. (2) Cod administrativ. Din motivele din acest paragraf și paragrafele precedente, prioritatea normelor din Legea nr. 65 nu poate genera în această cauză discuții prin prisma art. 2 alin. (2) Cod administrativ.

48. Procedura de efectuare a evaluării externe prevăzută de Legea nr. 65 este diferită de prevederile Codului administrativ în ceea ce privește termenele de procedură, probațiunea, anularea actelor administrative, procedura contenciosului administrativ, etc. CSJ nu a putut înțelege din argumentele reclamantului care prevederi concrete din Legea nr. 65 contravin principiilor Codului administrativ. Până la o argumentare concretă, CSJ prezumă că asemenea contradicții nu există. Având în vedere că Legea nr. 65 este o lege specială în raport cu Codul administrativ, atât timp cât contradicție cu principiile Codului administrativ nu au fost stabilite, prevederile Legii nr. 65 au prioritate față de celelalte norme din Codul administrativ, iar în cazul aspectelor nereglementate de Legea nr. 65 prevederile Codului administrativ sunt aplicabile în măsura în care nu contravin scopului Legii nr. 65.

b. Sarcina probațiunii în cadrul evaluării externe

49. Reclamantul susține că, potrivit Codului administrativ, orice dubiu ar trebui interpretat în favoarea sa, iar inversarea sarcinii probațiunii în cazul existenței

dubiilor este inacceptabilă. Completul notează că, din motivele explicate în para. 44-47, Legea nr. 65 are prioritate față de Codul administrativ.

50. Conform art. 16 alin. (4) al Legii nr. 65, Comisia va considera că persoana nu a promovat evaluarea dacă s-a constatat existența unui sau mai multor temeiuri de necorespondere cu criteriile prevăzute la art.11. Art. 11 alin. (2) și (3) al Legii nr. 65, potrivit cărora persoana nu corespunde criteriilor de integritate dacă Comisia are „dubii serioase”. Din ultimele norme rezultă că existența dubiilor este suficientă pentru ca Comisia să recomande nepromovarea evaluării. Legea nr. 65 totuși cere ca acestea să nu fie simple dubii, ci unele „serioase”, adică dubiul trebuie să rezulte din circumstanțe factologice obiective, cum ar fi, de exemplu, încheierea unor contracte, extrase bancare sau posesia efectivă a unor bunuri nedecarate. Dacă dubiile Comisiei rezultă din circumstanțe factologice obiective, îi revine deja subiectului evaluării să dovedească că dubiul Comisiei nu este întemeiat. Neonorarea acestei sarcini rezultă în menținerea dubiilor și duce la nepromovarea evaluării.

51. Aspectele menționate în paragraful precedent se referă la raportul Comisiei. Legea nr. 65 nu instituie expres reguli cu privire la inversarea sarcinii probațiunii în fața CSM, însă nici nu interzice acest lucru. Totuși, din art. 17 alin. (1) și (2) al Legii nr. 65 rezultă că CSM nu face personal o evaluare separată, ci doar verifică corectitudinea raportului de evaluare în baza materialelor prezentate de Comisie și de reclamant. Dacă sunt întrunite condițiile prevăzute în alin. (1), CSM poate respinge raportul Comisiei doar dacă constată circumstanțe de fapt sau „erori procedurale” comise de Comisie care puteau duce la o propunere opusă a Comisiei. Din aceste prevederi rezultă că CSM aplică același standard de probațiune ca și Comisia.

52. Curtea Constituțională a constatat deja că o asemenea inversare a sarcinii probațiunii nu este contrară Constituției, făcând referire la o opinie a Comisiei de la Veneția (a se vedea para. 33). Această inversare a sarcinii probațiunii nu a fost considerată *per se* arbitrară nici de către CtEDO (a se vedea hot. [Xhoxhaj v. Albania](#), 2021, § 352; [Sevdari v. Albania](#), 2022, § 130).

c. Folosirea cheltuielilor de consum ale populației la calcularea cheltuielilor subiecților evaluați

53. CSJ notează că cheltuielile de consum ale populației sunt efectuate conform unei metodologii detaliate, în cadrul chestionării sunt implicate câteva mii de gospodării, chestionarea este minuțioasă iar rezultatele sunt verificate de câteva ori (a se vedea para. 35). Analize de acest gen sunt efectuate și în alte țări europene, care aplică o metodologie asemănătoare (a se vedea para. 36). Cifrele obținute sunt dezagregate după categorii de gospodării, în funcție de locul de trai și numărul de persoane în gospodărie, ce permite obținerea datelor care ar fi cât mai apropiate de gospodăria subiectului evaluării (a se vedea para. 35 *in fine*). Prin urmare, cheltuielile de consum ale populației pot fi puse la baza calculelor cheltuielilor în cadrul evaluării externe.

54. Metodologia de calculare a cheltuielilor de consum ale populației are totuși anumite limitări. Bunurile primite gratuit sunt raportate ca fiind procurate, iar marja de eroare a datelor obținute este de +/-5% (a se vedea para. 37). În cadrul evaluării externe aceste limitări nu pot fi trecute cu vederea. Având în vedere că Comisia nu poate cunoaște despre valoarea bunurilor primite gratuit, îi revine persoanei evaluate să justifice convingător reducerea cheltuielilor de consum în cazul său prin prisma celor 12 categorii de cheltuieli folosite de BNS (a se vedea para. 36).

55. CSJ reiterează că evaluarea externă nu poate reprezenta o sarcină imposibilă de realizat (*mutatis mutandis* [Opinia Comisiei de la Veneția CDL-AD\(2023\)005](#), para. 73). Sursele din care judecătorii și procurorii pot obține venit sunt limitate prin lege, iar volumul lor de lucru face puțin probabilă obținerea unui venit considerabil în plus la salariu din categoriile de activități permise de lege. Prin urmare, ar putea fi nerezonabil de a cere judecătorului sau procurorului să confirme venituri suficiente pentru acoperirea cheltuielilor de consum atunci când venitul total al familiei sale este mai mic decât cheltuielile de consum ale populației, iar partenerul său este în imposibilitate să obțină venit sau un venit mai mare. Deoarece pot obține cu ușurință venit din alte surse decât cel de la locul de lucru de bază și deoarece remunerarea acestora nu este fixă, această abordare nu este aplicabilă totuși avocaților sau profesorilor universitari.

d. Cazurile în care CSJ poate admite contestația

56. Art. 18 alin. (2²) din Legea nr. 65 prevede că CSJ poate admite contestația doar dacă constată că, în cadrul procedurii de evaluare, au fost admise „erori procedurale grave care afectează caracterul echitabil al procedurii de evaluare” sau că există „circumstanțe de fapt care puteau duce la promovarea sau nepromovarea evaluării” (a se vedea para. 31). Această prevedere a apărut în Legea nr. 65 după o hotărâre a Curții Constituționale din 14 februarie 2023, care se referea la prevederi similare din Legea nr. 26/2022 (a se vedea para. 32).

57. În para. 83 al hotărârii Curții Constituționale din 14 februarie 2023 a fost menționat că este admisibil de a nu anula deciziile Comisiei pentru „erori de procedură neesențiale”. Curtea Constituțională a acceptat faptul că controlul judiciar al actelor emise în cadrul evaluării externe să se limiteze la circumstanțele de fapt care puteau schimba rezultatul evaluării și la erorile procedurale grave ale Comisiei care afectează „caracterul echitabil al procedurii de evaluare”. Curtea însă nu a explicat ce înseamnă ultima sintagmă.

58. În hotărârea menționată în paragraful precedent, Curtea Constituțională a făcut referire la hotărârea CtEDO [Pişkin v. Turcia](#) (2020). În para. 131 al hotărârii respective, CtEDO a menționat că instanța de judecată trebuie să fie competentă să examineze toate aspectele centrale ale cauzei. Acestea sunt chestiuni de fapt sau de drept care, dacă nu ar fi avut loc (în cazul aspectelor de fapt) sau ar fi fost soluționate în mod opus (în cazul chestiunilor de drept), ar fi dus la o altă propunere a Comisiei sau la o hotărâre diametral opusă a CSM.

59. Prin urmare, competența CSJ la examinarea contestațiilor depuse conform Legii nr. 65 este una mai limitată decât cea prevăzută de Codul administrativ. Ea poate anula hotărârea CSM doar în cazurile menționate de Legea nr. 65, iar, din motivele menționate în para. 45-48, celelalte temeiuri prevăzute de Codul administrativ pentru anularea actului administrativ nu sunt aplicabile.

60. CSJ poate ajunge la o concluzie diferită de cea a CSM sau a Comisiei. Astfel, CSJ poate conchide în aceeași cauză că unele dubii serioase constatate de CSM nu există, iar alte există. Existența unui singur dubiu este suficient pentru nepromovarea evaluării externe. După cum rezultă din art. 18 alin. (2²) din Legea nr. 65, CSJ nu poate admite contestația dacă constată existența a cel puțin unui dubiu prevăzut la art. 11 alin. (2) și (3) al acestei legi.

e. Aplicarea principiilor de mai sus în prezenta cauză

61. În continuare, completul va examina în detaliu argumentele esențiale ale reclamantului din contestație.

62. Reclamantul invocă în termeni generali că hotărârea CSM este nemotivată, ceea ce este contrar art. 6 CEDO. Completul notează că, spre deosebire de procedurile disciplinare, în cazul aplicării Legii nr. 65/2023 CSM acționează ca un organ administrativ. Art. 6 CEDO se referă la „judecarea cauzei”, adică la procedurile de natură judiciară. Prin urmare, art. 6 CEDO este inaplicabil procedurii în care CSM a adoptat hotărârea contestată. Completul de asemenea notează că reclamantul nu a explicat care argument al său decisiv pentru rezultatul procedurii nu a fost examinat corespunzător de către CSM.

63. CSM a acceptat poziția Comisiei cu privire la integritatea financiară a reclamantului și a subscris integrat argumentelor Comisiei. Prin urmare, Completul va analiza hotărârea CSM prin prisma raportului Comisiei.

64. CSM a fost de acord cu constatarea Comisiei, care nu a validat în calitate de venit donația de 23.000 de euro primită de reclamant de la mama sa în 2015. De asemenea, Comisia nu a acceptat declarația reclamantului că părinții dînsului au acoperit pe parcursul perioadei de evaluare alte peste 1.2 mil. de lei din cheltuielile familiei reclamantului. CSM a fost de acord și cu această poziție a Comisiei. Reclamantul invocă aprecierea eronată a capacității financiare a părinților săi.

65. Potrivit raportului de evaluare (para. 35-44), Comisia nu a acceptat donația de 23.000 de euro, deoarece părinții nu au avut capacitatea financiară pentru a acorda această sumă. Potrivit reclamantului, aceasta a fost oferită în 2015, în numerar, într-o singură tranșă. CSJ reține că, potrivit calculelor Comisiei, acceptate de CSM, ajutorul părinților, în cazul acceptării că ei au făcut cheltuieli minime, nu putea depăși 275.649 de lei. Reclamantul a declarat că i-a fost donată o sumă de două ori mai mare. Suma ar fi fost oferită în numerar și nu au fost prezentate probe cu privire la această tranzacție. CSJ acceptă că lipsa probelor documentare în cazul tranzacțiilor între rudele apropiate nu exclude existența ei,

însă existența probelor documentare ar fi adăugat credibilitate poziției reclamantului. Având în vedere că părinții reclamantului nu puteau deține în mod legitim în anul 2015 suma de 23.000 de euro, ci doar o parte din aceasta, refuzul de a accepta ca venit întreaga sumă donată nu este nerezonabilă.

66. În ceea ce privește contribuția părinților reclamantului la acoperirea cheltuielilor familie reclamantului cu suma de 1.2 mln. de lei (a se vedea para. 13), reclamantul a declarat că aceste economii eu fost făcute începând cu anul 2004 și că plățile au fost efectuate în tranșe până în anul 2018. Reclamantul a argumentat că, din 2004 până în 2022, părinții săi au obținut venituri impozabile de circa 2.592.800 de lei. CSM a subscris opiniei Comisiei, care a conchis că nu a fost dovedit de către reclamant că din suma de 2.592.800 de lei a fost economisită suma de 1.2 mln. de lei și că ultima a fost donată reclamantului. CSJ notează că suspiciunea Comisiei cu privire la nedonarea celor 1.2 mln. de lei se bazează pe documente care nu au fost contestate de reclamant, adică dubiul Comisiei era serios. Reclamantul nu l-a combătut convingător. Poziția reclamantului s-a rezumat la a susține că părinții au obținut venituri mai mari de 1.2 mln. de lei. CSM a fost de acord cu Comisia că, până în anul 2014, reclamantul a fost judecător, având obligația să declare veniturile și averile. În această perioadă el nu a declarat nicio donație de la părinții săi. De asemenea, deși a fost întrebat despre veniturile sale pentru anii 2011-2017 în cadrul rundelor de întrebări, reclamantul nu a declarat în răspunsurile la întrebări că a primit această sumă de la părinții săi. El a făcut această declarație după ce a fost chemat la interviu și a aflat dubiile Comisiei. Din aceste motive, Comisia a refuzat să recunoască această donație. Această donație nu a fost recunoscută nici în cadrul evaluării reclamantului în temeiul Legii nr. 26/2022 (a se vedea para. 19). Completul mai notează că, în perioada în care reclamantul susține că părinții săi au făcut economiile de 1.2 mln. de lei, venitul total impozabil al acestora nu a depășit 2.6 mln. de lei. Din această sumă urmau a fi plătite impozite. Prin urmare, suma efectivă de care au dispus părinții reclamantului era mai mică. În această perioadă ei au avut cheltuieli de consum pe o perioadă îndelungată, și-au procurat un automobil cu 7.000 de euro, au construit o casă modernă de aproape 200 m.p. pentru ei și reclamant, acoperind majoritatea cheltuielilor de construcție (a se vedea para. 23) și au trebuit să acopere cel puțin o parte din cheltuielile de întreținere a acestei case. În asemenea condiții, declarația reclamantului că părinții săi, având venituri relativ modeste, au economisit aproape 50% din veniturile impozabile obținute nu este credibilă.

67. Completul de asemenea notează că reclamantul a susținut că părinții săi au făcut donația de 1.2 mln. de lei până în anul 2018 și că familia sa nu a primit donații începând cu anul 2019. El de asemenea a susținut că sumele declarate Comisiei în anii 2018-2022 sunt exacte. În ședința CSJ reclamantul a declarat că suma de 23.000 de euro primită de la mama sa în anul 2015 se includea în economiile declarate de el la începutul anului 2019 (a se vedea para. 23). Completul subliniază că, chiar dacă argumentele cu privire la donațiile de 1.2 mln. de lei și 23.000 de euro ar fi fost credibile și ar fi fost acceptate, reclamantul nu poate justifica averea

pentru anii 2019 și 2021 (a se vedea para. 16). Soldul negativ pentru acești doi ani este de peste 435.000 de lei. Această sumă este mai mare de 234.000 de lei (20 de salarii medii pe economie în anul 2023). Prin urmare, chiar dacă donațiile ar fi avut loc (fapt care nu s-a confirmat), reclamantul oricum ar fi avut un sold negativ care nu îi permite să promoveze evaluarea externă.

68. Reclamantul susține că indicele CCP are o anumită marjă de eroare, care nu poate fi trecută cu vederea. El a mai menționat că cheltuielile sale de consum au fost mai mici, deoarece locuia împreună cu părinții săi și acestea erau împărțite între două familii. Completul reiterează constatarea sa de mai sus (a se vedea para. 53) că indicele CCP poate fi pus la baza calculelor cheltuielilor în cadrul evaluării externe. Aceste calcule cu adevărat au o marjă de eroare de 5%. Având în vedere diferența dintre soldul negativ al reclamantului de 1.140 328 de lei și valoarea de 20 de salarii medii pe economie admisibile (234.000 de lei), precum și faptul că, în anii în care a fost înregistrat soldul negativ, suma totală a CCP ale familiei reclamantului nu depășea 705.000 de lei (a se vedea para. 16), această eroare eventuală nu putea schimba rezultatul evaluării. Completul notează că CCP se calculează per persoană. Reclamantul nu a argumentat convingător care anume din cele 12 categorii de cheltuieli evaluate pentru stabilirea CCP ar trebui reduse și cu cât. Completul de asemenea notează că reclamantul locuiește într-o casă de 199 m.p. amplasată în mun. Chișinău. CCP pentru mun. Chișinău este calculat preponderent luând în calcul persoanele care locuiesc în apartamente, iar cheltuielile pentru întreținerea unei case de regulă sunt mai mari decât pentru întreținerea unui apartament. Acest aspect este în defavoarea argumentului cu privire la aplicarea unui indice al CCP mai redus. Din aceste motive, CSJ respinge argumentul reclamantului potrivit căruia, în cazul său, trebuiau aplicate cheltuieli de consum mai mici decât cele folosite de Comisie.

69. Deși invocă argumentul, reclamantul nu explică clar de ce principiul *res judicata* a fost încălcat în cazul său. El susține că Comisia și CSM ar fi trebuit să țină cont de decizia CSJ din 01 august 2023 și să constate promovarea evaluării. Completul notează că, în anul 2023, promovarea sau nepromovarea evaluării pre-*vetting* putea fi decisă doar de Comisia de evaluare. Prin decizia din 01 august 2023 nu este constatată întrunirea de către reclamant a tuturor criteriilor pentru a promova evaluarea, ci doar a fost dispusă reevaluarea. În urma reevaluării, Comisia de evaluare a decis că reclamantul nu a promovat evaluarea externă. Această decizie a fost menținută prin decizia din 25 aprilie 2024 a CSJ. Reclamantul nu a invocat nici un fel de contradicții esențiale între decizia pe marginea evaluării sale conform Legii nr. 26/2022 și hotărârea CSM contestată în prezenta cauză. Prin urmare, acest argument este nefondat.

70. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, art. 238-241 din Codul de procedură civilă, art. 18 al Legii nr. 65/2023,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge contestația depusă de Alexandru Rotari cu privire la contestarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 386/25, din 02 iulie 2024.

Hotărârea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Vladislav Gribincea

Stella Bleșceaga